

5059.
Töysä.

Esineet, jotka joulukuussa v. 1907 löysi talokas Juho Autio -Pennala hiekkaa kaivaessaan Pennalan kosken varrella Töysän pitäjän Töysän kylän Niku-Pennalan talon maalla ja jotka Vaasan läänin kuvernöörin välityksen kautta saapuivat museoon 24/I 1908 ja lunastettiin 20 Smklla. Ktso kuvernöörin lähete päätöstä sekä muita verif. topografisessa arkistossa. Vrt. nr 5127.

Myöhemmältä rautakaudelta.

(valok.2210).

1. Rautainen kirves samaa tyyppiä kuin Suomen Museo 1897, siv. 26, kuv. 21 ("kirves kasvanneilla silmäpieluksilla"); 17,6 cm pituinen, terän pituus 9,2 cm.

Vrt.myös kuv. 11.

2. Litistetty koriste, luultavasti kaularengas (valok.2210). jonka muodostaa neljä toistensa ympäri kierrettyä pronssivarrasta, joista kaksi sileätä ja kaksi kahdesta hienosta langasta kierrettyä ; viimemainitusta on vaan muutamia jäännöksiä jäljellä ja molemmat sileät vartaat ovat myös katkonaiset ; koristeen suurin pituus on 16,6 cm.

- 2 a. Kolme isompaa ja kaksi pienempää jäännöstä kahdesta hienosta pronssilangasta kierrettyä varrasta, jotka epäilemättä ovat kuuluneet yllämainittuun kaularenkaaseen.

3. Yksinkertainen pronssinen hevosenkengänmuotoinen solki; rengas kapea ja koristamaton; ponnet neliskulmaiset ja kupevat; soljen isoin leveys 5,65 cm; paljin puuttuu. (valok.2210).

4. Hevosenkengänmuotoinen pronssisolki keskikoh-

5059.

Töysä

delta ulkonevalla ristillä, vrt. Katalog der Ausstellung zum X. archäologischen Kongress in Riga 1896, taulu 29 kuv. 11; neliskulmaiset ponnet ovat pinnaltaan tasat ja koristetut ristiaiheilla; palkimen leveä kierretty pää on koristettu samanlaatuisilla ornamenteilla kuin soljen palkimet SMY Aikak. XIII kuv. 250-252; soljen suurin pituus 8,4 cm.

5. Pronssinen kupurasolki "karjalaista" muotoa (valok.2210).

kupura on koristettu nauhacornamenteilla, jotka lähinnä muistuttavat kupurasoljen ornamentteja SMY Aikak. XIII kuv. 260; palkimen karalla on jälkiä rautaisesta palkimesta sekä villanauhasta; soljen pituus 9,15 cm, leveys 4,7 cm.

6. Katkelma pronssikäädystä, jonka nivelet (valok.2210).

muodostavat spiraaliin kierrettyjä pronssivartaita; toiseen päähän on sidottu nahkanauha; käädystä on 9 niveltä jäljellä; käädyn pituus noin 8 cm.

6 a. Kaksi palaa nahkanauhasta.

7. Pieni pitkäläinen avonainen rautarengas; 1,45 cm pituinen.

8. Pieni pronssinen veitsentuppi, joka muistuttaa (valok.2210).

karjalaisia veitsentuppeja SMY Aikak. XIII kuv. 1-11, mutta eroaa niistä siten että se on pienempi, eikä ole lävistetty; tupen sisässä on jäännöksiä rautaveitsestä; koko pituus 7 cm.

5059.

Töysä.

9. Kaksi katkelmaa rautaista varrasta, joilla on nelikulmainen läpileikkaus; 6 cm ja 3,55 cm pituisia.

10. Hiekkaa ja palasia ruostunutta rautaa. Alavuden piirin nimismies, joka oli lähettänyt löydön kuvernöörille, mainitsee kirjoituksessaan muiden hänen lähettämiensä esineiden joukossa myös olleen ihmisluiden jäännöksiä; nämät eivät kuitenkaan ole museoon saapuneet. Luulöydöistä nimismies kysymyslehdessä kirjoittaa: "Löytäjä ilmoittaa luita olleen enemmältä, mutta kun luuli jonkun kuolleen ja kuopatun lampaanluiksi, kantoi niitä mullan kanssa meijerin pataan, kunnes löysi kirveen, jolloin rupesi tarkemmin paikkaa tarkastamaan. Mainitut luut olivat olleet puoli leukaluu ja kylkiluita.

5060.

Sääksmäki

Hämeen läänin kuvernöörin 4/III 08 kirjelmän n:o 3547 mukana museoon lunastettavaksi tarjooma esine, josta Valtionarkeologin kirj. n:o 486 mainitulle kuvernöörille oli kirjoitettu. Muin.Toimik. ptk. liitteet.

Valinkaava vuolukiveä, nelikulmainen, latteä, tasapaksu; yksi kulmaus särkynyt. Pit. 91,5 lev. 80, paks. 19,5 mm. Molemmat lappeet ja 2 kapeata sivua kaiverretut erilaisin kuvioin valamista varten. Löydetty Kuurilan rautatieaseman läheltä Sääksmäen pitäjää, Kokki-nimisen kestikievaritalon pellosta, ja lunastettu mainitun talon